

[Poul Møller.]

uden for De Forenede Nationer, er et af de vanskeligste forhold for både De Forenede Nationer og for verdensfreden. Det er med til at udhule respekten og magten, der skulle stå bag nationernes forbund, og det bidrager samtidig til, at interessen for De Forenede Nationers resultater og arbejde bliver mindre og mindre. De Forenede Nationers tiltagende magtesløshed, dens sørgelige generalforsamling, som praktisk talt ikke blev nogen generalforsamling, fortæller os noget om, at afspænding og verdensfred ikke er noget, som vi kan være sikre på. Der er alt for mange uroelementer, og der er alt for megen tilbagegang for den politik, vi var fælles om, til, at vi kan tro, at freden er sikret menneskeheden for bestandig.

Indonesien har udmeldt sig af De Forenede Nationer — de facto i hvert fald; Kina står udenfor. Meget hurtigt kan vi måske komme til at opleve, at kontingentkrisen vil splitte De Forenede Nationer, således at vi får 2 nationernes forbund, og 2 nationernes forbund er efter min opfattelse værre end intet nationernes forbund.

Jeg vil gerne i den forbindelse gøre nogle bemærkninger om vort eget NATO-fællesskab. Det er jo helt klart for os alle, at modsætningsforholdet mellem Frankrig og Amerikas Forenede Stater bliver stadig mere udtalt. Hvor skal dansk politik stå i dette fællesskab med 2 allierede, hvis holdning, hvis regeringer skiller sig fra hinanden? Uden at ville kritisere den ene eller angribe nogen, må vi vel have lov til at betragte, hvad der kan være dansk politisk interesse. Det kan i hvert fald ikke være dansk politisk interesse at lukke øjnene for dette modsætningsforhold, at erklære os tilfredse med de normale, obligate resolutioner og communiqueer fra minister-rådsmøderne, hvorefter alt jo er såre godt. Vi må se den risiko i øjnene, at modsætningsforholdet bliver så stort, at NATOs eksistens kommer til at stå på spil, og at i hvert fald NATO i sin nuværende struktur må ændres fundamentalt.

Skal vi tage standpunkt, må vi ikke tage et standpunkt, som kan medvirke til at drive Amerika ud af Europa. Man kan stille det spørgsmål: kan Europa da ikke stå på egne ben? Måske. Men så længe der ikke er fundet en varig og holdbar løsning f. eks.

på Tysklandsspørgsmålet og på Berlin-problemet, har vi ingen sikkerhed for afspænding, heller ikke i vor verdensdel. Man skal ikke kassere den traktat, som en lap papir, der har skabt den afspænding, vi har haft i Vesteuropa siden 1949. Vi ved ikke, om kassationen af denne traktat i sig selv vil medføre, at de virkninger, den har haft, også vil forsvinde.

To gange i dette århundrede har de europæiske folk måttet beklage afstanden over Atlanterhavet. To gange har denne afstand kostet millioner af mennesker livet og Europas folk uhyre og uhørte lidelser. De amerikanske soldater, det amerikanske militærs tilstedeværelse i Europa er derfor den bedste garanti for, at historien fra det tyvende århundredes første halvdel ikke skal gentage sig. Vi ønsker fred, men nu som tidligere kræver det et forsvar, og Europas forsvar er og vil ikke i lang tid fremover være frygtindgydende nok til at sikre Europa fred. Vi vil alle undgå krig, men vi må så også ville midlerne. NATO har, som det er nævnt, sikret afspændingen; lad os så holde fast ved dette middel og stå fast over for forsøg på at skabe et europæisk amerikansk modsætningsforhold.

Det samme gælder, hvor dette modsætningsforhold kaster sin slagskygge ind over den europæiske markedspolitik. Tanken om Europas enhed, politisk og økonomisk, er så inspirerende en tanke, at langt de fleste af os er opfyldt af den, men Europas forhold til USA må være i orden ud fra et dansk synspunkt. Sammen med USA må det være målet at gøre Europa til led i en alliance for frihed og fremskridt til gavn for hele jordens befolkning.

Ser vi på de rent markedspolitiske synspunkter, er EEC eller de seks, eller hvad man vil kalde det, kraftfeltet i Europa — jeg tror, det er den højtærede udenrigsminister, der har brugt denne vending. Det skal ikke skjule, at det er mit partis — og jeg tror også, det er det høje tings flertals — politik, at målet er tilslutningen til dette kraftfelt. For alle vore diskussioner om, hvad der kan gøres inden for EFTA, og hvad der kan gøres mellem EFTA og EEC, må ikke skjule den målsætning, der må være for vor markedspolitik: ikke at tilnærme os, men at blive medlemmer af EEC. Vi må